

การศึกษาการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
ตามแนวชาตินิยมรัฐธรรมนูญแห่งการสื่อสาร : กรณีศึกษาผู้มีครพรรคนั่งธรรม

นางสาวสดาดวง เกิดโมณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-949-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION APPROACH TO
THE GENERAL ELECTION CAMPAIGN SPEECH : PALANG DHARMA CANDIDATES

Miss Sudaduang Kerdmolee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-949-9

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผู้แต่ง : เกิดโมที : การศึกษาการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามแนวชาติพันธุ์
 วรรณนาแห่งการสื่อสาร : กรณีศึกษาผู้สมัครพรรคพลังธรรม (AN ETHNOGRAPHY OF
 COMMUNICATION APPROACH TO THE GENERAL ELECTION CAMPAIGN SPEECH :
 PALANG DHARMA CANDIDATES) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์,
 173 หน้า. ISBN 974-584-949-9

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของสถานการณ์สื่อสาร"การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง" ว่าประกอบด้วยเหตุการณ์สื่อสารอะไรบ้าง และเรียงลำดับอย่างไร รวมทั้งพรรณารูปแบบและองค์ประกอบของเหตุการณ์สื่อสารต่างๆ ในการปราศรัยหาเสียงบนเวที และเพื่อวิเคราะห์วิจนลีลาของภาษาในการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง

ในการวิจัยผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งครั้งพิเศษของพรรคพลังธรรมที่อาคารนิมิตรบุตร สนามกีฬาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2535 เวลา 17.00 - 19.00 น.

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าสถานการณ์สื่อสาร"การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งบนเวที"ประกอบด้วยเหตุการณ์สื่อสารทั้งหมด 17 เหตุการณ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยยึดเกณฑ์การเปลี่ยนของผู้ร่วมสถานการณ์หลัก วัตถุประสงค์และเนื้อหา ในการแยกเหตุการณ์สื่อสารออกจากกัน เหตุการณ์สื่อสารทั้งหมดสามารถจัดประเภทของเหตุการณ์ได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ คือ การกล่าวเปิด การปราศรัย การแนะนำและการสรุป

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการสื่อสารแต่ละประเภทพบว่า องค์ประกอบของชนิดของเหตุการณ์ หัวเรื่อง วัตถุประสงค์ เนื้อหาการสื่อสาร การลำดับวิจนกรรม จะเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละเหตุการณ์ ในขณะที่องค์ประกอบรูปแบบการสื่อสาร กฎการปฏิสัมพันธ์และบรรทัดฐานของการตีความในแต่ละเหตุการณ์มีลักษณะใกล้เคียงกัน

สำหรับวิจนลีลาของการปราศรัยหาเสียงพบว่า ผู้พูดมีการใช้กลวิธีการซ้ำคำมากที่สุด และการใช้คำสัมผัสคล้องจองลงลงมา ซึ่งกลวิธีเช่นนี้เป็นกลวิธีที่ใช้โน้มน้าว ชักชวนผู้ฟังให้สนใจหรือเชื่อ ซึ่งพบว่าใช้มากที่สุดเช่นกันในภาษาโฆษณา และภาษาหาเสียงที่มีผู้ศึกษามากแล้ว

ภาควิชา ภาษาศาสตร์.....
 สาขาวิชา ภาษาศาสตร์.....
 ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิพนธ์
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C411075 : MAJOR LINGUISTICS

KEY WORD:

AN ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION / PALANG DHARMA PARTY / STYLES
SUDADUANG KERDMOLEE : AN ETHNOGRAPHY OF COMMUNICATION APPROACH TO THE
GENERAL ELECTION CAMPAIGN SPEECH : PALANG DHARMA CANDIDATES. THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. AMARA PRASITHRATHSINT, Ph.D. 173 pp.
ISBN 974 - 584 - 949 - 9

The purpose of this thesis is to analyse the pattern of communicative situation in the general election campaign speech to find how many communicative events there are and how they are arranged, to describe the form and the components of each communicative event and to analyse the style used in this communicative situation.

The analysis is based on a general election campaign speech of Palang Dharma Party , on August 19th 1992, at Nimitbuth building in National Stadium.

The results reveal that this communicative situation consists of seventeen events. The boundary between events is marked by a shift in the major participant, the purpose and the message content. The communicative events found are divided into four main : the opening speech, the introduction, the address and the conclusion.

Each communicative event is organized into ten components. It is found that type, topic, purpose, message content and act sequence in each event have specified information, contrastly in message form, rules for interaction and norms of interpretation have closed information.

As for the style used in this communicative situation, it is found that the speakers use most frequently repetition and rhyming as strategirs to persuade the listener. These strategies are also found to used in advertising and bill board campaigning as shown in previous studies.

ภาควิชา..... ภาษาศาสตร์.....

สาขาวิชา..... ภาษาศาสตร์.....

ปีการศึกษา..... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ก็ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวความคิด ให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาในการวิจัย และคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ศ.ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ ผศ.ดร. เพ็ชรศิริ วงศ์วิภาณนท์ ได้กรุณาตรวจแก้ไขความถูกต้องทางวิชาการและขัดเกลาสำนวนภาษาให้ด้วยความเอาใจใส่ และด้วยความเมตตาอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและญาติพี่น้อง เพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2. ทบทวนการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 คำจำกัดความ "ขงติพันธ์ุวรรณนาแห่งการสื่อสาร"...	7
2.2 หน่วยที่ใช้วิเคราะห์ในการสื่อสาร.....	10
2.3 องค์ประกอบในเหตุการณ์สื่อสาร.....	15
2.4 วจนลีลา.....	18
3. สถานการณ์สื่อสาร "การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง".....	25
3.1 องค์ประกอบของสถานการณ์สื่อสาร.....	25
3.2 โครงสร้างของสถานการณ์สื่อสาร.....	31
3.3 สรูปการวิเคราะห์สถานการณ์สื่อสาร.....	35

4.	เหตุการณ์สื่อสารในสถานการณ์การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง...	36
4.1	เหตุการณ์สื่อสารการกล่าวเปิดการปราศรัย.....	39
4.2	เหตุการณ์สื่อสารการแนะนำตัว.....	44
4.3	เหตุการณ์สื่อสารการปราศรัย.....	48
4.4	เหตุการณ์สื่อสารการสรุป.....	61
4.5	สรุปลักษณะองค์ประกอบของเหตุการณ์สื่อสาร.....	65
5.	วัจนลีลาการปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง.....	68
5.1	แนวทางการวิเคราะห์วัจนลีลาการปราศรัยหาเสียง เลือกตั้ง.....	69
5.2	ผลการวิเคราะห์ลักษณะของวัจนลีลาการปราศรัยหา เสียงเลือกตั้ง.....	71
5.3	ความถี่ของการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อแสดงวัจนลีลา การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง.....	76
6.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	79
6.1	สรุป.....	79
6.2	อภิปรายผล.....	85
6.3	ข้อเสนอแนะ.....	86
	บรรณานุกรม.....	87
	ภาคผนวก ก.....	90
	ภาคผนวก ข.....	163
	ประวัติผู้เขียน.....	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนเหตุการณ์สื่อสาร "การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง".	26
5.1	แสดงความถี่ของการใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อแสดงวจนลีลา การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้ง.....	77

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
3.1	แสดงโครงสร้างเหตุการณ์สื่อสารในสถานการณ์สื่อสารการปราศรัย	33
4.1	แสดงโครงสร้างลำดับวัจนกรรมในการกล่าวเปิดการปราศรัย.....	42
4.2	แสดงโครงสร้างลำดับวัจนกรรมในการแนะนำตัว.....	47
4.3	แสดงโครงสร้างลำดับวัจนกรรมในการปราศรัย.....	59
4.4	แสดงโครงสร้างลำดับวัจนกรรมในการสรุป.....	64